

Europa, el vot del càstig

«Catastròfic», digué el president de la Comissió de la CEE, el liberal luxemburguès Gaston Thorn, en conèixer l'alta abstenció (el 40%) dels ciutadans europeus cridats a urnes els passats dies 14 i 17 de juny. Un parlament amb pocs poders, el d'Estrasburg, no ha mobilitzat la població europea cap a les urnes. I les conseqüències d'aquesta realitat són un dels grans problemes que hauran d'abordar els caps de govern, d'estat en el cas de França, dels deu de la CEE en la propera cimera a Fontainebleau, dilluns i dimarts vinents.

Paradoxalment, els grups parlamentaris que han augmentat a Estrasburg són els europeament més tebis: els gaullistes i els seus aliats irlandesos, i els socialistes, gràcies al fort augment del laborisme britànic, antieuropeu, malgrat que altres socialistes —exceptuant-ne els grecs— siguin pro-europeus. Ni el grup conservador, ni els comunistes, ni els liberals i demòcrata-cristians, aquests dos darrers els més pro-europeus, juntament amb una majoria de socialistes i els comunistes italians, no han augmentat. La presència de dos grups nous, els ecologistes i l'extrema dreta, malgrat el color ideològic radicalment diferent, tampoc no suposa un reforçament de la consciència europea, sinó, més bé, el signe d'una utòpica neutralitat que acusa més els Estats Units que la Unió Soviètica, i el d'un ascens, en plena crisi

Ernest UBINA

A Gaston Thorn, no li agradà l'alta abstenció en les eleccions europees

econòmica, de les ideologies totalitàries, respectivament.

La gran lliçó de les segones eleccions al parlament europeu, per sufragi universal, seguint les celebrades el 1979 i amb vint-i-set anys anteriors en els quals l'assemblea del parlament era composta per elecció dels diversos parlament estatals, és que els partits, i especialment els de l'oposició, en convertir aquests comicis en un vot de càstig contra els respectius governs nacionals, l'han fet esdevenir un afer de política interior. La lliçó nacional de la gran convocatòria ha estat especialment dura per a França i Itàlia. Al nord, pel fracàs de socialistes i comunistes, amb un govern que es veu ara votat només per un de cada tres ciutadans. De la lliçó pel vot de càstig, han de venir les respostes: millorar la degradada imatge del dogmàtic PCF serà la difícil tasca, en

suplència de Georges Marchais, de l'actual ministre de Transport Charles Fitterman, principal candidat a la successió ja pràcticament decidida. Mitterrand, per la seua banda, no pot tardar a remodelar el seu govern, si no realitzant la difícil obertura al centre, que els comunistes i bona part del propi partit voldran impedir, sí, almenys, promovent, com sembla probable, a la màxima responsabilitat de govern el «modernitzador del socialisme», i per això molt marginat dins el PSF, Michel Rocard. I entre aquestes dues opcions, n'hi ha moltes altres de possibles, de replantejament de l'estratègia de l'esquerra francesa. A Itàlia, en canvi, la victòria del PCI ha aturat de fet una crisi de govern que hauria fet esclatar la Democràcia Cristiana si ella hagués guanyat, a fi de traure protagonisme al PSI, que té Craxi al cap del govern.

Els socialistes italians, aconseguint només l'11% i ben lluny de l'augment que esperaven, han estat també grans perdedors. Tot seguirà probablement igual durant un temps, però el dit «efecte Berlinguer», si es consolida, pot crear en les properes legislatives, abans de dos anys, un terratrèmol europeu, si el PCI repeteix la seva victòria.

No hi haurà canvis, malgrat els vots de càstig als governs d'Alemanya Federal i de la Gran Bretanya, per citar els altres dos grans, a la resta dels països comunitaris. Però ha d'haver-n'hi en la política europea. Sembla que ja està pràcticament pactat l'acord entre la Gran Bretanya i els nou en la imminent cimera a França. La proclamació de l'adhesió, per a 1986, d'Espanya i Portugal donarà també a aquesta cimera la imatge d'un pas endavant per a Europa. Però això serà ben poc. A partir de la nova reunió s'hauria de posar en marxa —amb l'empenta decisiva de França i Alemanya Federal— la prevista conferència de dotze estats europeus per precisar, junt amb els parlaments nacionals i, finalment, amb el d'Estrasburg, el projecte ja existent —aprovat pel parlament europeu el passat febrer— de la Unió Europea, com a superació de l'actual tèbia confederació i cap a una forma federal de convivència i fortaleza europea. L'europeisme és encara una baralla més que no una realitat. Però cada dia s'imposa més com una necessitat, com un repte per a un vell continent que continuarà en decadència si no descobreix que sense la unió política perdrà en el món d'avui tots els grans protagonismes que la història li ha donat.